

Володимир Шинкарук

АЗ – БУКИ

*Літературно-мистецькі
студії*

Житомир
Полісся
2015

УДК 82(091):908
ББК 83.3(4Укр-4Жит)
Ш 62

*Надруковано за ухвалою
Вченої ради Житомирського державного університету ім. І. Франка
(протокол № 5 від 26.12.2014)*

Рецензенти:

Петро Васильович Білоус,
доктор філологічних наук, професор.
Володимир Олегович Єршов,
доктор філологічних наук, професор.
Віктор Михайлович Мойсієнко,
доктор філологічних наук, професор.

Ш 62 Шинкарук В. Ф. Аз-Буки. Літературно-мистецькі студії. –
Житомир : Полісся, 2015. – 278 с. – Серія «Бібліотека
кафедри теорії та історії світової літератури НН ІФЖ
Житомирського державного університету імені І. Франка»

ISBN 978-966-655-700-4

Книгу професора кафедри теорії та історії світової літератури Житомирського державного університету ім. І. Франка В. Ф. Шинкарука «Аз-Буки» складають вибрані наукові та публіцистичні статті і нариси з історії давньої і сучасної літератури, вітчизняного мистецтва, літературного краєзнавства. Збірка відображає весь спектр науко-пізнавальних інтересів відомого українського науковця

УДК 82(091):908
ББК 83.3(4Укр-4Жит)

ISBN 978-966-655-700-4

© В. Шинкарук, 2015.

АЗ – БУКИ

Літературно-мистецькі студії

ПОЧАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

Давньоукраїнське літописання	9
«Слово о полку Ігоревім»	27
Феофан Прокопович і його трагікомедія «Володимир»	49
Тема історичного минулого народу в давній українській літературі та героїчний епос народів Європи	57

ФОЛЬКЛОР

Маруся Чурай і пісенна традиція Житомирщини	81
---	----

ЛІТЕРАТУРА XX СТОЛІТТЯ

Житомирщина в житті та творчості М. Рильського	101
Василь Кравченко та житомирські прототипи Михайла Булгакова	130
Василь Земляк: Перші кроки на Житомирщині	135
Прожив з весною (Творчий портрет Михайла Клименка)..	140
Творчий ужинок поетів Житомирщини	144
Зустріч, яка не відбулася в Житомирі (Спогади про Роберта Рождественського)	154

РЕЦЕНЗІЇ, ВІДГУКИ, ПЕРЕДМОВИ

Яснозір'я таланту.	
Передмова до книги І. Сльоти «Золото зажив'я»	163
Автограф для вічності.	
Передмова до книги І. Сльоти «Автографи»	170
Відчуваючи музику слів.	
Передмова до книги І. Сльоти Переспіви	172
Юрій Камишний – художник, що переорює душу	180
Інше серцебиття. Відгук на книгу	
В. Горбунової «Мрія про маленьке життя»	183

Лазар. Друге пришестя або Ми так любили Житомир. Рецензія на книгу С. Лазо «Ми так любили „The Beatles”»	186
Одяг для думок. Передмова до книги Ірини Шинкарук «Сильніша – на одне життя»	190
Диво, знайдене на соціально-психологічному факультеті. Передмова до збірки «Диво, знайдене в собі»	193
Новий обрій Ірини Лубківської. Передмова до книги І. Лубківської «Жити і любити не уві сні»	195

ПОРТРЕТИ

Павло Карпович Сербін: Жив за високим покликанням ...	199
Зірка і смерть Леоніда Венгерова	214
Ніна Матвієнко. Голосом цієї жінки співає і плаче Україна	225
Свіча таланту Костянтина Яновського	232
Жива вода творчості: Ірина Шинкарук	235
Життя, освячене творчістю і любов'ю: Тетяна і Михайло Гузуни	241
Юрій Градовський. Талант, який не знає відпочинку.....	248
Творча характеристика Поліського ансамблю пісні і танцю «Льонок»	254
Анатолій Говораadlo – душа покладена на музику	261
Дві долі, міцно сплетені в одну: Людмила Вікторівна та Георгій Володимирович Майорови	267
Телевізійна зірка зійшла в Житомирі: Рабіга Аманжолова	270
Микола Кавецький: «Я прийшов із світанків»	273

ТВОРЧИЙ УЖИНОК ПОЕТІВ ЖИТОМИРЩИНИ

Житомирщина дала світові багатьох видатних майстрів поетичного слова. В місті Новоград-Волинському народилася безсмертна Леся Українка, село Романівка Попільнянського району стало духовною колискою Максима Рильського, Житомир є батьківщиною видатного українського поета-патріота Олега Ольжича. Традиції поетів-класиків продовжують сьогодні нові покоління письменників-поліщуків. Багато з них уже збагатили сучасну українську літературу новими художніми формами та образами, яскравим поетичним світобаченням. Кращі твори наших земляків відображають реалії нашого життя в усіх його проявах. Звертаючись до розмаїття тем і проблем, вони намагаються досягти широких поетичних узагальнень, сказати вагоме слово про себе і про той складний час, в якому їм довелося жити і творити.

Сьогодні дехто із літературознавців і критиків почав активно говорити про так звану «житомирську школу» в сучасній українській прозі. На нашу думку, термін «житомирська школа» можна успішно застосовувати не тільки по відношенню до прози, а й до поезії. В творчості багатьох наших поетів-земляків проявились тенденції, які визначили певну ідейно-тематичну та художньо-естетичну спільність їх творів. Ця спільність яскраво проявилась, перш за все, в поєднанні класичних поетичних традицій і новаторського пошуку, життєвої конкретики і глибокого філософського узагальнення, в патріотизмі і романтичній піднесеності.

Засновниками «житомирської школи» з повним правом можна вважати Бориса Тена та Михайла Клименка, а її найбільш популярними сьогодні представниками – поетів Валентина Грабовського та Михайла Сича. В творчій біографії обох авторів багато спільного. Вони – майже ровесники, їхнє життя нерозривно пов'язане з Житомирщиною, з живописною природою Полісся, з усталеними народними традиціями; обидва поєднували поетичну працю з журналістською діяльністю, в творчості зверталися до вічних тем і проблем. Але кожен із цих двох майстрів слова володіє оригінальним підходом до зображуваного, неповторним, притаманним лише йому художнім почерком, надзвичайно яскравим поетичним світовідчуттям.

Валентин Болеславович Грабовський народився 10 липня 1937 року в селі Городня Краснокутського району на Харківщині. З 1939 року проживає в Житомирській області. Дитинство і юність поета пройшла в селах Льонівка (стара назва Уварівка) та Вірівка Смільчинського району. Після закінчення Вірівської середньої школи він вступив до філологічного факультету Житомирського державного педагогічного інституту імені І. Франка, який закінчив у 1959 році. Працював у Володарськ-Волинській районній газеті «Колгоспна праця» та Черняхівській районній газеті «Нове життя», а в 1964 році став працювати в обласній газеті «Радянська Житомирщина» – спочатку літературним працівником, згодом завідувачим відділом і заступником головного редактора (1976 – 1985). Нині – літературний редактор газети «Народний лікар». З 1986 року по сьогоднішній день очолює обласне літературне об'єднання імені Бориса Тена.

Перша книга В. Грабовського «Ключі», що побачила світ у 1965 році у видавництві «Молодь», відзначалася напруженим пошуком молодого автора власних тем і власного поетичного слова. Ще давала про себе знати «хрущовська відлига», тому основним лейтмотивом поетичної збірки стали хвилюючі роздуми про високе призначення людини, про велич самопожертви заради інших. Поет проявив себе, перш за все, як громадянин і патріот, безмірно закоханий у рідний край та його природу. Одночасно він намагався глибоко осмислити красу і складність життя, розібратися у драматичних історичних процесах.

Друга поетична книга В. Грабовського «Наснилась матері вишня» (видавництво «Молодь», 1968) свідчила не тільки про творче і духовне зростання, а й яскраво продемонструвала ще одну помітну грань його літературного обдарування – проникливий ліризм. Ця збірка народилася під знаком істинної любові. Істинної любові до людей, до природи, любові до жінки, яка в творчості В. Грабовського завжди уособлює найвищу духовність, виступає символом життя.

У 1968 році перші дві поетичні книги письменника були удостоєні обласної премії імені Миколи Шпака. Цей факт широкого громадського визнання надихнув В. Грабовського на цілу низку нових прекрасних літературних творів, в яких глибина людських почуттів розкривається через просту і досить лаконічну поетичну форму. Найчастіше автор звертається до таких літературних жанрів, як ліричний вірш, балада, сонет, наповнюючи їх тонким ліризмом і оригінальною образністю. Поета найбільш цікавить і хвилює духовний світ своїх сучасників, життєві суперечності епохи, проблеми зв'язку між поколіннями.

Вихід у світ кожної нової книги В. Грабовського ставав подією у літературно-мистецькому житті Житомирщини. Читацька

громадськість схвально відгукнулася на появу його поетичних збірок «Над Тетеревою» (1973), «Грім-дерево» (1979), «Лісові цимбали» (1982), «Поезії» (1987), «Квітка на камені» (1988), «Передчуття» (1993), «Лесин заповіт», «На цьому березі» (1997). У 1996 році він був удостоєний літературної премії імені Лесі Українки.

В останній період творчості автор усе частіше звертається до історичних тем (цикли «Скарги» та «Манускрипти», поезії «Володимир», «Свідчить попіл», «Гайдамацька мати», «Партизанський коваль»). І це не випадково. Адже заглиблюючись в історичне минуле нашого народу, В. Грабовський намагається здійснити проєкцію як у день сьогоднішній, так і у день майбутній, у глибині століть відшукати відповіді на болючі запитання сучасності. Його також хвилює проблема екології природи і екологія душі, втрата значною частиною людей важливих морально-етичних орієнтирів (феєрія «Жива криничка або ж Закляття Чорнобога»). Але важливі соціальні проблеми, які знаходять висвітлення у творах поета, не відтісняють на другий план інтимні почуття, не позбавляють його потреби оспівувати красу любові («Трояндові вуста», «Впустить тебе до серця?», «Перший поцілунок», «Ніч, дарована тобою», «Вишенька»).

У 1999 році талант В. Грабовського висвітився двома новими яскравими гранями. По-перше, побачила світ його унікальна книга «Загадки житомирських картин», в якій письменник цікаво розповідає про геніальні живописні полотна, представлені в картинній галереї міста Житомира. «Загадки житомирських картин» – це низка захоплюючих новел та поезій, що знайомлять читачів з історіями створення знаменитих картин, з життям їх творців – всесвітньо відомих майстрів пензля.

По-друге, В. Грабовський, який, як виявилось, давно і плідно працював у жанрі поетичного перекладу, вразив громадськість надзвичайно цікавими і точними перекладами українською мовою творів Густава Олізара – видатного польського письменника, мемуариста, громадського діяча Правобережної України XIX століття. Український читач вперше отримав змогу познайомитися з творчим доробком цього відомого літератора. Книга Густава Олізара «Поезії» (укладання, редакція польського тексту, передмова, коментарі Володимира Єршова) вийшла до 200-річчя з дня народження письменника, все життя якого тісно було пов'язане з Житомирщиною. В книзі – 32 вірші мовою оригіналу і стільки ж перекладів, здійснених В. Грабовським.

Поезія В. Грабовського завжди несе на собі відбиток внутрішнього світу її автора, його життєвий оптимізм, переконаність у торжестві справедливості, в перемозі сил добра над злом. Те ж саме можна сказати і про поета Михайла Сича.

Михайло Семенович Сич народився 26 січня 1941 року в селі Троковичах Черняхівського району. Закінчив Житомирський державний педагогічний інститут імені І. Франка (1963), працював учителем середньої школи в селі Старий Солотвин Бердичівського району. Після закінчення строкової військової служби викладав українську мову та літературу в одній із віддалених шкіл Диканьського району Потавської області. Згодом був обраний на посаду секретаря Диканьського райкому комсомолу. Знову був мобілізований до армії, проходив офіцерську службу у військовому підрозділі міста Новгород. З 1972 року живе в Житомирі. Працював журналістом обласної газети «Радянська Житомирщина», уповноваженим республіканського відділення Всесоюзного агентства авторських прав, редактором газети «Життя профспілок».

М. Сич – автор семи поетичних збірок: «Березовий вир» (1968), «Вербове полум'я» (1971), «Весняні багаття» (1975), «Яблунева дорога» (1979), «Житнє сонце» (1983), «Крило Ікара» (1988), «Годинник на долоні» (1990). Його вірші не раз друкувались в багатьох українських та закордонних часописах.

Характерною ознакою творчості М. Сича є її фактографічність. В основі багатьох поезій цього чудового майстра поетичного слова лежать реальні факти нашої дійсності, а також відомі історичні події. Тема рідної землі – одна з провідних у творчості поета. Він пишається Вітчизною і водночас з гіркотою відзначає трагедійність долі України, народ якої багато століть страждав під гнітом поневолювачів, зазнавав репресій і голодомору, радіаційного лиха.

Автор не намагається уникнути складних тем і проблем, він відчуває велику особисту відповідальність перед майбутніми поколіннями за все, що відбувається на землі. Проникнуті гострими почуттями твори М. Сича мають великий емоційний вплив. Поет прагне відродити в душах втрачені ідеали добра, справедливості, любові до ближнього. Сердечна схвилюваність і постійна напруженість авторської думки надають віршам М. Сича особливої філософічності, а його ліричний герой, озброєний багатим життєвим досвідом, просвітлений любов'ю і вірою в кінцеве торжество розуму, допомагає швидко долати дистанцію між читачами і автором, робить їхні стосунки більш відвертими і щирими.

Врятувати цивілізацію від знищення, а людство від духовної смерті, на думку поета, може лише гармонійне єднання з природою. Природа в його творах наділена людськими якостями і рисами. Але якщо в перших поетичних збірках М. Сич часто звертався до утвердження гармонічної єдності людини і створеної

нею світу, то в останніх – автор змальовує вороже ставлення сил природи до багатьох починань людей.

Протягом багатьох років М. Сич поєднував у собі талант письменника і талант живописця. Його картини не раз експонувалися на різноманітних виставках та вернісажах. Про це захоплення письменника читачам не раз говорили і його вірші, які нагадували собою то ніжні акварелі, то строгі гравюри, а то надзвичайно яскраві масляні полотна. Помітний вплив живопису на поезію М. Сича проявляється уже у самих назвах творів: «Ескіз до автопортрета з пензлем», «Готуючи палітру. Сім кольорів», «Автопортрет-соняшник», «Та дивна хмара з профілем Рембранта» та інші. Поетичне слово автора, гостре і правдиве, насичене яскравими кольорами завжди викликало високі почуття. Мабуть, саме в цьому і полягає основне завдання поезії, її краса і сила.

Потрібно відзначити, що географічні рамки житомирської поетичної школи не обмежуються лише обласним центром, а поширюються на усі регіони Житомирщини. Одним із найбільш талановитих майстрів поетичного слова у нашому краї, безперечно, є Михайло Пасічник, який зараз мешкає в місті Бердичеві.

Михайло Павлович Пасічник народився 4 квітня 1953 року в селі Половецькому Бердичівського району. Після закінчення філологічного факультету Житомирського державного педагогічного інституту (1974) працював учителем української мови та літератури в селі Діброва Олевського району. З 1976 року жив і працював у Житомирі, очолював молодіжне літературне об'єднання імені Бориса Тена. Нині працює в районній газеті «Земля бердичівська».

Уже перша поетична книга М. Пасічника «Робота», яка побачила світ у 1975 році у видавництві «Молодь» і мала надзвичайно широкий позитивний розголос, одразу дозволила молодому автору стати членом Спілки письменників України. І читачів, і літературних критиків привабила особлива метафоричність віршів М. Пасічника, його посиленна увага до правічної народної моралі, лаконізм і підкреслена афористичність:

Таке падіння славлю і приємлю,
Таке падіння варте висоти:
Якщо вже падать –
То зерном у землю,
Щоб навесні до сонця
Прорости!

У наступних поетичних збірках письменник залишався вірним собі. Він не звертається до модних ура-патріотичних і політичних тем, у його книгах відсутній навіть, так званий, «паровоз». «Паровозом» у радянський період літератори називали

початкову частину поетичної збірки, в якій зосереджувалися саме ті твори, що найбільше відповідали головним ідеологічним установкам того часу. Це були, перш за все, твори про партію, про Леніна тощо.

Активно користуючись традиційними для української поезії формами, М. Пасічник намагається збагатити їх елементами асоціативного мислення:

Коли я дивлюся на бруньку,
Що в ній захований плід,
Чи на зелений колосочок,
Що в нім хлібина захована, –
Я тремчу від думки,
Що на світі є
Захований у напалм огонь,
Заховані у патрони сльози,
Заховані у дерева хрести.

Окрім «Роботи», М. Пасічник є автором ще чотирьох книг поезій: «Право на дорогу» (1981), «Робочий день бджоли» (1983), «Хлібні заповіді» (1988), «Корабельний ліс» (1993). Він лауреат обласної премії імені Миколи Шпака (1985). Ще однією характерною особливістю творчої манери поета є те, що його вірші, глибоко метафоричні, часом іронічні, відтворюють цілий спектр людських почуттів – радісних, тривожних, драматичних – і доповнюють їх змалюванням яскравих пейзажних картин і деталей. Твори М. Пасічника примушують читачів включатися у процес співмислення і співпереживання, хвилюють уяву, спонукають до активної дії.

Поезію Житомирщини неможливо уявити без творів чудової поетеси Марії Павленко, творчість якої до цього часу не втратила свого неабиякого впливу на формування літературних смаків наших земляків. Марія Григорівна Павленко народилась 17 січня 1944 року у селі Михайлівка Солонського району на Дніпропетровщині. З 1963 року проживає в Житомирі. Закінчила Київський державний політехнічний інститут (1970), працювала на заводі «Щитавтоматика», була завідуючою відділом листів обласної молодіжної газети «Комсомольська зірка», працювала в газеті «Вільне слово», яка згодом реорганізувалася в державне комунальне підприємство «Комерційно-видавничий центр». Нині – на творчій роботі.

Авторка книг поезій «Любисток» (1967), «Азбука громів» (1973), «Скрижалі дружби», «Заячий холодок» (1978), «Білий світ» (1985), «Житній голуб» (1990). Поезії М. Павленко сповнені щирістю, глибоким ліризмом, іноді в них світить легка іронічна усмішка. Різні за формою і змістом твори М. Павленко позначені

глибокими роздумами про духовні цінності нашої епохи, про призначення людини на землі. Всіх їх об'єднує мотив всеперемагаючої любові, торжества світла над темрявою...

До житомирської поетичної школи можна віднести і творчість поета з Попільні Бориса Остапенка, автора поетичних книг «Калинова любов» (1972) та «Шагренева трава» (1991), житомирянина, лауреата обласної премії імені Миколи Шпака (1967) Ігоря Ліберду, перу якого належать поетичні збірки «Квартали життя» (1966), «Світанковий сад» (1987), а також Василя Головецького, в творчому доробку якого книга оповідань «Маркіянові яблука» (1987), збірка віршів і новел «Душа оглянулася» (1995), повість «Вербна неділя» (1996), книга ліричних поезій «Найсолодша у світі» (1998). Цей далеко не повний список має доповнити ім'я талановитого поета Олександра Рихлюка (1958 – 1992), який трагічно загинув в автомобільній катастрофі. За життя О. Рихлюк видав дві поетичні книги «Серце живого променя» (1984) та «Обвуглені рукописи руїн» (1991), третя збірка вибраних творів під назвою «Поезії» побачила світ уже після смерті автора в 1993 році.

На темпи та якість розвитку мистецтва поетичного слова в нашому краї, безперечно, вплинула поява друкованих видань, популяризовуючих поетичну творчість авторів Житомирщини. Першою ластівкою стала знаменита музично-поетична збірка «Перший сніп», яка вийшла ще в 1957 році. Ініціатором створення цієї збірки став Борис Тен, а передмову написав Максим Рильський. Лише через 36 років вдалося здійснити наступне подібне видання. Відомий поет Анатолій Сірик (народився 28 вересня 1939 року у Чуднові), автор поетичних книг «Проріст» (1989), «3 коліски літа» (1992), «Астральний біль», «Трава з довгою волоттю», «Terra incognita», «Без назви» (усі – 1993) уклав і видав поетичний альманах «Косень – 93». В альманасі представлені вірші і короткі біографічні дані 80 поетів Житомирщини – «від учениць середньої школи... до членів Спілки письменників України».

У березні 1990 року в Житомирі вийшло перше число українського літературно-мистецького журналу «Авжеж!», який зумів консолідувати поетичні сили не тільки області, а й усієї України. «Авжеж!» найперше зацікавився творчістю молодих талановитих літераторів, що відкидали академізм і захоплювались художнім пошуком. На своїх сторінках журнал знайомив і до сьогоднішнього дня продовжує успішно знайомити громадськість з новою генерацією прозаїків, драматургів, критиків, поетів, та їхніми творами. В тому ж 1990 році була започаткована нова книжкова серія «Бібліотека журналу «Авжеж!», яка нині нараховує майже два десятки книг, серед яких і поетичні збірки наших

земляків Сергія Юхимчука «Фламінго» (1992), Василя Дацюка «Невдала любов» (1992), Володимира Шинкарука «На відстані ночі» (1996), Андрія Савенця «Introspekto» (1996), «Символ сигми» (1998), Івана Редчиця «Сонети чорного сонця» (1996), «Серце невмирущої кобзи» (1997).

У 1993 році було засновано і видавництво журналу «Авжеж!», яке випустило в світ книги Тетяни Пишнюк «Поволі вмирає ніч» (1993), Наталії Самчик «Абстракції імлістих бажань» (1993), Юрія Кондратюка «Щоденні павуки» (1995) та інших. Незмінним редактором журналу «Авжеж!» залишається поет і прозаїк Василь Врублевський (народився 9 квітня 1964 року в селі Карвинівка Дзержинського району), автор прозових книг «Замах на генсека» (1992), «Сім історій» (1993), «Тріщини» (1998), та збірки поезій «Свято останньої ночі» (1993).

На ґрунті «Авжежу!» виросло декілька колективних молодіжних видань. Це, перш за все, поетична збірка «Ген-клуб», що вийшла в 1994 році. Її складають твори п'яťох молодих авторів: Тетяни Мартинюк, Олени Рижко, Наталії Самчик, В'ячеслава Шнайдера та Віктора Шушпана. Ще одна невелика антологія молодієї поезії Житомира була надрукована у 1995 році під назвою «Переказ про повітря». Антологія знайомила з вибраними творами шістнадцяти переможців міського конкурсу молодих українських літераторів «Гранослов». Упорядник та редактор обох книг – Володимир Даниленко.

Варто відзначити ще одне унікальне видання. У 1996 році вийшла поетична збірка «Проліски», до якої увійшли вірші 12 учнів 3-Г класу Житомирської школи № 5. Поява книги, що свідчить про серйозне захоплення підлітків поетичною творчістю, не випадкова. В області збереглися прекрасні традиції, пов'язані з поетичною літературою для дітей і юнацтва. Серед тих, хто присвятив свою творчість дитячій поезії, перш за все, виділяються Георгій Хіміч та Марія Пономаренко.

Георгій Сергійович Хіміч народився 21 січня 1949 року в селищі Першотравенську Баранівського району. Нині працює головним редактором газети «Лесин край» у місті Новоград-Волинську, автор поетичних книжок для дітей «Окрайчик» (1982), «Чому небо зоряне» (1985), віршованого тексту до платівки «Художник» («Слухаємо і малюємо казочку», 1980).

Марія Антонівна Пономаренко (Григоренко) народилась 8 березня 1945 року в селі Левкові Житомирського району. Закінчила факультет журналістики Київського університету (1970). З 1963 року працювала на радіо Житомирського льонокомбінату. Нині редактор газети «Текстильник Полісся». Авторка прозових книжок для дітей «Подарунок» (1985), «Павучкові рушнички», «Сукня для весни» (1991), «Капці для Галинятки» (1999), а також дитячих

поетичних збірок «Сонячна сорочка» (1991), «Раз – ромашка, два – ромашка», «Тигрик вивчив букву р-р-р-и» (1999). Щирістю, задушевністю, вмінням проникнути у внутрішній світ дитини і зрозуміти його позначені більшість творів письменниці. Усе це, а іще – позбавленість менторства і зверхності приваблює до них читачів різного віку. М. Пономаренко – лауреат премії імені Наталі Забіли (1998). У 1998 році у Житомирському ляльковому театрі була поставлена її віршована п'єса для дітей «Весела квампанія».

Ще одну цікаву віршовану п'єсу для дітей створила талановитий педагог і поетеса Людмила Ершова. Ця п'єса в трьох діях з прологом має назву «Попелюшка» і написана вона за мотивами відомої казки Шарля Перро. Прем'єра вистави відбулася у 1998 році у Житомирській середній школі № 5.

Приємно відзначити великий інтерес, який виявляють до дитячої поезії саме молоді автори Житомирщини. Прикладом може стати творчість Світлани Штацької (народилася 8 травня 1975 року в селі Двірці Житомирського району), яка після виходу в світ своєї збірки ліричних віршів «Купалочка» (1997) опублікувала цікаву книжку поетичних творів для дітей «Тато цуцика приніс» (1998).

Одним із головних центрів розвитку і популяризації поетичного слова на Поліссі залишається Житомирський державний педагогічний університет імені Івана Франка (до 5 травня 1999 року – педагогічний інститут). Не випадково майже всі популярні майстри поетичного слова Житомирщини в різні роки були випускниками цього одного із найстаріших і найавторитетніших вищих навчальних закладів держави. Багато співробітників і студентів університету активно поєднують викладацьку роботу і навчання з поетичною творчістю, певною мірою впливаючи на літературний процес не тільки в нашій області, а й в усій Україні. Хотілося б назвати професора, завідувача кафедрою української мови Миколу Никончука (народився 5 червня 1937 року в селі Листвин Овруцького району), автора збірок поезій «Зворини» (1992), «Незгаркамінь» (1993), «Грезно» (1996), «Її величність жінка» (1999). М. Никончук вміє помічати суттєве і високе в звичному і буденному. Як людина великої ерудиції, прекрасний знавець класики він постійно використовує літературні та історичні асоціації і паралелі, що надає його твором високого філософського узагальнення і особливого колориту.

Цікавим поетичним доробком порадували читачів професор Петро Білоус (народився 13 жовтня 1953 року в селі Никонівка Бердичівського району), автор поетичних книг «Любов'ю – за любов» (1997) та «Преображення» (1999), доцент Антон Лісовський (народився 1 квітня 1934 року в селі Клітня Малинського району), автор збірки поезій «Роздуми» (1994),

викладач кафедри української літератури Володимир Білобровець (народився 23 квітня 1962 року в Житомирі), автор книги віршів «Окрушини смутку» (1998).

Емоційно наснажена образність, задушевність, інтерес до найсокровенніших людських почуттів властиві творчості поета і композитора, доцента Житомирського педуніверситету І. Сльоти. Іван Сльота народився 3 грудня 1937 року в селі Яснозір'я на Черкащині. В 1970 році, після закінчення Одеської консерваторії, почав працювати в Житомирі. Художній керівник та головний диригент Поліського державного ансамблю пісні і танцю «Льонок». Народний артист України (1978). Автор книг пісень «А льон цвіте» (1980), «Пісні» (1983, у співавторстві з А. Пашкевичем); збірок поезій та пісень «Пісні моєї землі» (1987), «Пісні у віршах» (1992), «З твого серця» (1996), «Пісня моїх пісень» (1997).

Сьогодні в поезії активно працюють молоді талановиті літератори А. Рюмшина (Житомир), Т. Чеховська (Ємільчинський район), І. Ковальчук (Новоград-Волинський район), Р. Здорик (Житомирський район), Л. Кононученко (Брусилівський район) та їх старші і більш досвідчені колеги В. Козак (Семибрат), О. Швед, А. Куліш (усі – Житомир), В. Мисько (Володарськ-Волинський район), В. Павленко (Ємільчинський район), А. Ключко (Новоград-Волинський район), Л. Журавська (Ружинський район), Н. Комашня, Я. Павлюк, В. Сінчук (усі – Любарський район) та багато інших. Поезія Житомирщини сьогодні – це розмаїття творів, що відрізняються як за тематикою, так і за жанровими формами. В їхній основі – факти і почуття, переживання, суб'єктивні настрої і безпосередні враження від оточуючої дійсності, які глибоко відображають емоційно-психологічний стан ліричних героїв. Твори наших поетів-земляків сприймаються також як художні свідчення епохи, в яку жили і творили автори. Романтична розкриленість, щирість і краса кращих поетичних зразків дарує нам найблагороднішу насолоду, наснажує життєстверджувальною енергією, формує естетичні почуття.

Надруковано в книзі:

Поліський дивосвіт. Література рідного краю: Житомирщина.

Посібник-хрестоматія: В 2 ч. – Ч. І. Критичний огляд.

– Житомир, 2000.

